

POUČENÍ OSOBY PODÁVAJÍCÍ VYSVĚTLENÍ

Každý je povinen podat správnímu orgánu vysvětlení podle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „správní řád“. Tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení, může správní orgán dle § 62 tohoto zákona uložit pořádkovou pokutu až do výše 5.000 Kč (§ 137 odst. 2 správního řádu).

Odepřít vysvětlení lze za stejných podmínek, za jakých nesmí být vyslýchán svědek (viz ust. § 55 správního řádu) – nesmí být vyslýchán o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem, které je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn, nesmí být vyslýchán též tehdy, jestliže by svou výpovědí porušil státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn a dále může výpověď odepřít, pokud by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo přestupek. O odepření vysvětlení dále obdobně platí to, co pro odepření součinnosti při dokazování (viz ust. § 51 a násl. správního řádu).

Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit (§ 59 správního řádu). Nebude-li omluva učiněna prokazatelným způsobem nebo bezodkladně, nemusí ji správní orgán akceptovat. Jako závažný důvod pro nedostavení se lze akceptovat zejména pracovní neschopnost uznanou lékařem, ošetřování člena rodiny, dovolenou na zotavenou objednanou s časovým předstihem, událost rodinné povahy jako např. svatba, pohřeb, promoce apod. Dále také účast na jiném řízení před soudem či správním úřadem. Za závažné důvody nelze považovat výkon podnikání či zaměstnání, pracovní aktivity, provozování koníčků a jiných zájmů, popř. jiné soukromé aktivity.

Jestliže se předvolaný bez náležité omluvy nebo bez dostatečných důvodů na předvolání k podání vysvětlení ve stanoveném termínu nedostaví, může být ke správnímu orgánu také předveden (§ 60 a § 137 správního řádu).

Prováděcí právní předpis stanoví rozsah, v němž správní orgán hradí hotové výdaje a ušlý výdělek jiným osobám, zejména v souvislosti s výkonem funkce opatrovníka a s opatrováním podkladů pro vydání rozhodnutí. Nárok na náhradu musí být u správního orgánu uplatněn do 8 dnů poté, co náklady vznikly, jinak zaniká (§ 79 odst. 4 správního řádu).

Povinnost nahradit náklady řízení, které by jinak správnímu orgánu nebyly vznikly, může správní orgán uložit tomu, kdo jejich vznik způsobil porušením své povinnosti (§ 79 odst. 6 správního řádu).

Veškerá podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě (podepsané elektronickým podpisem podle zákona č. 297/2016 Sb.). Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným v předchozí větě, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu (viz ust. § 37 odst. 4 správního řádu).

Fyzická osoba se dopustí přestupku podle § 2 odst. 2 písm. f) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, tím, že jako osoba podávající před správním orgánem vysvětlení o přestupku spáchaném jiným uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost zamlčí; právnická nebo podnikající fyzická osoba se takovým jednáním dopustí přestupku podle ustanovení § 2 odst. 3 písm. f) tohoto zákona. Za tyto přestupky lze uložit pokutu do 20.000 Kč.